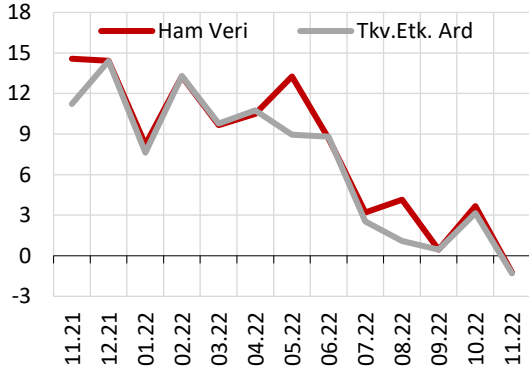

Makro: Sanayi üretimi kasım ayında aylık ve yıllık bazda daraldı

SÜE, kasım ayında aylık %1,1, yıllık %1,2 geriledi ve anket göstergeleriyle uyumlu olarak ekim ayındaki artışa rağmen ana eğilimdeki zayıf seyrin sürdüğüne ilişkin geçmiş değerlendirmelerimizi teyit etti. Çeyreklik bazda ekim ayındaki artışın etkisiyle gerçekleşen %1,9 oranındaki artış ise üçüncü çeyrekteki daralmayı (%4,2) telafi etmekten uzak görünüyor. Ana metal ve tekstil ürünleri imalatı en zayıf sektörler olmaya devam ederken, ana ihracatçı sektörlerin seyri dış talep gelişmelerinin sanayi üretimini olumsuz etkilediğine işaret ediyor. Aralık ayına ilişkin öncü göstergeler, iç talepteki görece olumlu seyre bağlı olarak aylık bazda artış ima ediyor. **GSYİH tahmin modellerimizi Aralık ayına ilişkin veri akışıyla birlikte değerlendirdiğimizde, son çeyrekte yıllık büyümenin yüzde 2,5-3 bandına gerilediğine dair geçmiş öngörülerimiz koruyoruz.**

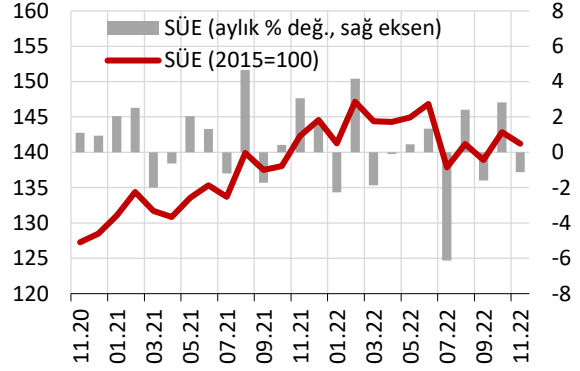
SÜE kasımda aylık ve yıllık bazda sırasıyla %1,1 ve %1,2 daraldı (Grafik 1 ve 2). Bu görünüm, geçen ayki raporumuzda ekim ayındaki artışın genele yayılmadığı ve ana eğilimdeki zayıf seyrin yansıtmadığına dair yaptığımız değerlendirmeyi teyit etmiş oldu. Diğer taraftan, takvim etkisinden arındırılmış ekim ayı verisinde yıllık artış %2,5'ten %3,2'ye revize edildi. Bu revizyonda öne çıkanlar giyim, mobilya, metal ve gıda sektörleri oldu. Çeyreklik bazda bakıldığında ise mevsimsellikten arındırılmış olarak ekim-kasım ayları ortalaması üçüncü çeyrek ortalamasının %1,9 üzerinde; ancak bu artış üçüncü çeyrekteki %4,2 düşüşü telafi etmekten uzak (Grafik 3 ve 4).

Grafik 1. SÜE (yıllık % değişim)

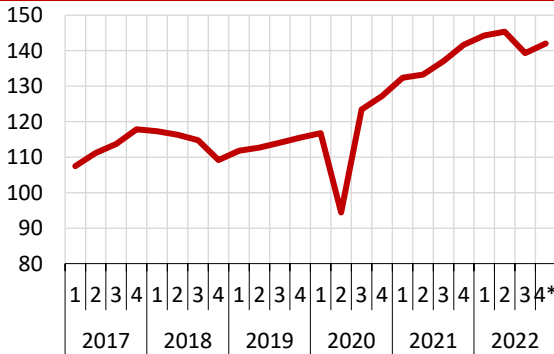
Kaynak: TÜİK

Grafik 2. SÜE (mevsimsellikten arındırılmış)

Kaynak: TÜİK

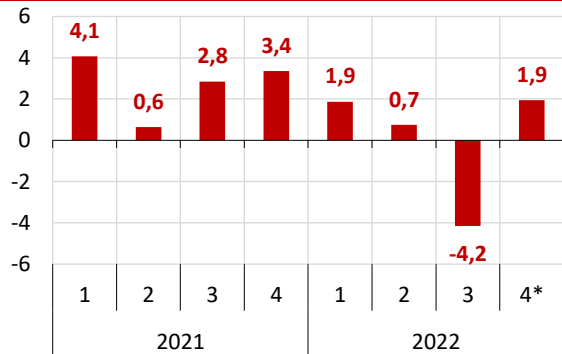
Grafik 3. SÜE (mevsimsellikten arındırılmış, 2015=100)

* Ekim-Kasım ortalamasına göre hesaplanmıştır.

Kaynak: TÜİK

Grafik 4. SÜE (mevsimsellikten arındırılmış, çeyreklik % değişim)

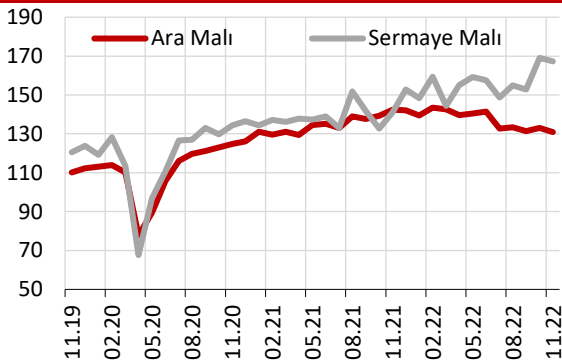
* Ekim-Kasım ortalamasına göre hesaplanmıştır.

Kaynak: TÜİK

Sektörel gelişmeler, aylık daralmanın dayanıklı tüketim malları dışındaki (%1,3 artış) tüm ana sektörlerle yayıldığını gösteriyor (Grafik 5 ve 6). Ara mallar %1,6 azalış ile aylık düşüşe en çok katkı veren sektör oldu. Diğer taraftan, sermaye malları %1,1, dayanıksız tüketim malları %0,5, enerji ise %2,5 azaldı (Grafik 5 ve 6). Enerjideki daralmada hava sıcaklıklarının mevsimsel ortalamaların üzerinde seyretmesinin rol oynadığını düşünüyoruz.

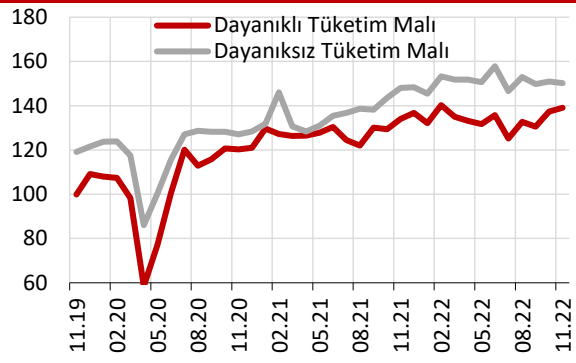
İmalat sanayiinin alt sektörlerini incelediğimizde, gözümüze ilk çarpan gelişme, ekim ayındaki artışa en çok katkı veren **diğer ulaşım araçları imalatındaki düzeltme hareketi** oldu (aylık ekim: %53,5 artış, kasım: %23,4 düşüş). Buna karşın, bilgisayar, elektronik ve optik aletler üretiminde ekim ayındaki yükselişin (%28,0) kasımda devam ederek (%20,4) bu etkiyi büyük ölçüde dengelediği görülüyor. Diğer taraftan, **ana metaldeki belirgin zayıflama devam ediyor**. Ana metal üretimi aylık %6,5 düşerken, yıllık bazda da %20,3 ile sektörler arasında en sert daralan durumunda. İnşaat sektöründeki zayıf seyrir, küresel talep ve metal fiyatlarındaki düşüş ile enerji maliyetlerindeki artış ana metal sektörünü olumsuz etkiliyor. **Tekstil sektöründe 2022 yılı boyunca gördüğümüz düşüş eğilimi kasım ayında da sürüyor** (aylık düşüş %1,6). PMI ve kapasite kullanım oranı verileriyle de teyit edilen bu eğilimin, Aralık ayı anket verilerinde durakladığını görmüştük. Tekstil üretimi yıllık bazda %18,3 ile ana metalden sonra en çok gerileyen ikinci sektör konumunda. **Giyim** imalatında ise bu ay düşüş gözleniyor. Öte yandan, **taşıt** üretimi aylık %2,4, plastik-kauçuk üretimi ise %2,2 artarak sanayi üretimine olumlu katkı yaptı.

Grafik 5. SÜE (mevsimsellikten arındırılmış, 2015=100)

Kaynak: TÜİK

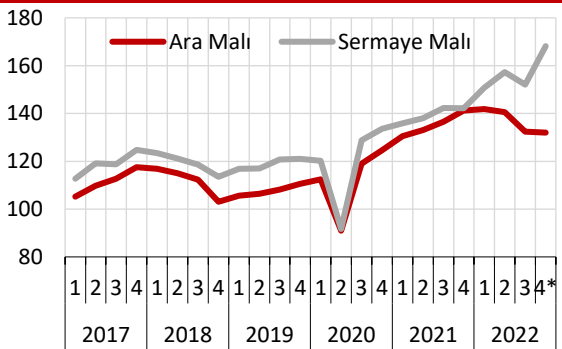
Grafik 6. SÜE (mevsimsellikten arındırılmış, 2015=100)

Kaynak: TÜİK

SÜE çeyreklik bazda ise %1,9 artarken, bu artışta sermaye mali ve dayanıklı tüketim malları öne çıkıyor (Grafik 7 ve 8). Sektörel bazda artış gösteren imalat sanayi sektörleri ise; diğer ulaşım araçları (%34,7), bilgisayar, elektronik ve optik aletler (%31,9), deri ürünleri (%7,4), elektrikli teçhizat (%7,2) ve mobilya (%6,8) olurken, en çok gerileyen sektörler ağaç ve mantar (%5,5), tekstil (%4,2), kimyasal ürünler (%3,6) ve ana metal (%2,5) sektörleri oldu.

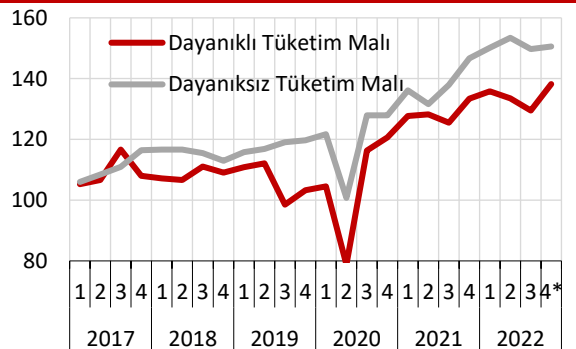
Grafik 7. SÜE (mevsimsellikten arındırılmış, 2015=100)

* Ekim-Kasım ortalamasına göre hesaplanmıştır.

Kaynak: TÜİK

Grafik 8. SÜE (mevsimsellikten arındırılmış, 2015=100)

* Ekim-Kasım ortalamasına göre hesaplanmıştır.

Kaynak: TÜİK

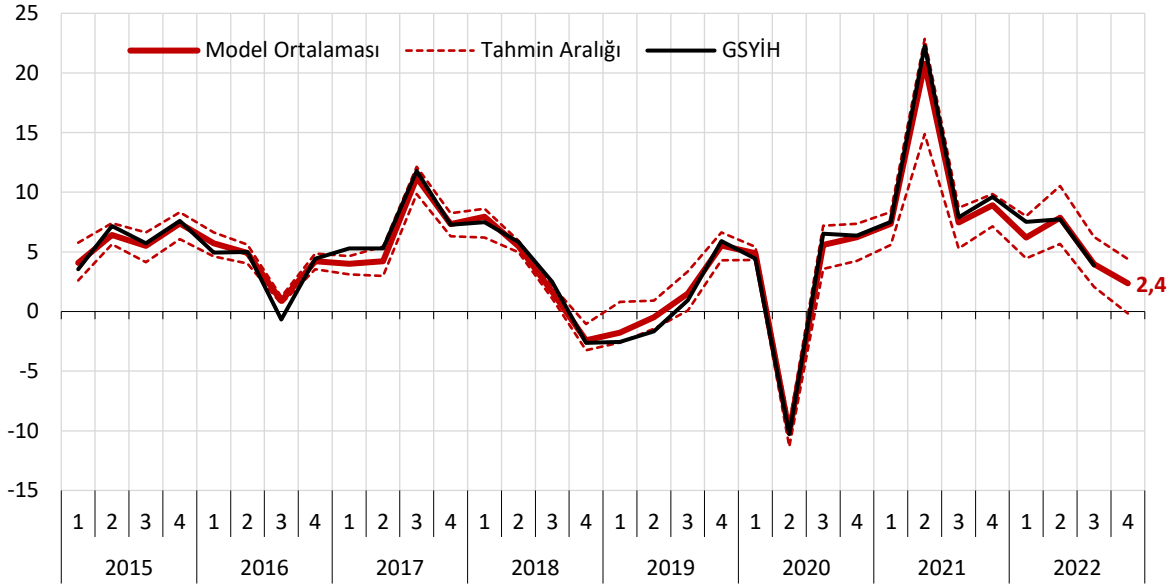
Öncü göstergeler, sanayi üretiminin aralık ayında artış göstereceği yönünde sinyal veriyor.

- PMI endeksi, aralık ayında 45,7'den 48,1'e yükselirken, çeyreklik bazda ise 47,1'den 46,7'ye geriledi ve son çeyrek için zayıf bir ana eğilime işaret etti.

- Reel kesim güven endeksi (mev. ard.) ise aylık ve çeyreklik bazda 0,3'er puan arttı. İmalat sanayiinde iyimserlik son çeyrekte sınırlı artsa da tarihsel ortalamalarının altında kalmaya devam ediyor.
- Kapasite kullanım oranı (mev. ard.) aralıkta 0,5 puan artmakla birlikte, son çeyrekte ortalama olarak bir önceki çeyreğin 1,0 puan altında gerçekleşti
- Ticaret Bakanlığı'nın aralık ayına ilişkin geçici verilerine göre; dolar bazında ihracat ve ithalatta mevsimsellikten arındırılmış olarak artış görülüyor. İhracat iklim endeksinde de aralıkta bir miktar yükseliş görülmekle birlikte, endeks son beş aydır daralma bölgesinde.
- Elektrik üretimi verileri sıcaklık kaynaklı etkilerin Aralık ayında da sürdüğünü işaret ediyor. Nitekim Aralık ayı ortalama sıcaklık son 52 yılın en yüksek seviyesinde gerçekleşerek ısınma kaynaklı enerji tüketimini sınırladı.

Mevcut verilerle **GSYİH tahmin modellerimiz, son çeyrekte yıllık büyümenin yavaşlamaya devam ettiğine işaret ediyor** (Grafik 9). Kasım ayına kıyasla daha olumlu seyretnmesini beklediğimiz Aralık ayı veri akışıyla birlikte, **son çeyrekte yıllık büyümenin yüzde 2,5-3 bandında gerçekleşeceğine** dair geçmiş öngörümüzü koruyoruz.

Grafik 9. GSYİH ve GSYİH Tahmin Modelleri (yıllık % değişim)

Kaynak: TÜİK, Akbank

Bu rapor Akbank Ekonomik Araştırmalar tarafından hazırlanmıştır.

Ekonomik.arastirmalar@akbank.com

Çağrı Sarıkaya– Baş Ekonomist

Cagri.Sarikaya@akbank.com

Çağlar Yüncüler

Caglar.Yunculer@akbank.com

M. Sibel Yapıcı

Sibel.Yapici@akbank.com

Alp Nasır

Alp.Nasir@akbank.com

YASAL UYARI: Bu rapor ve yorumlardaki yazılar, bilgiler ve grafikler, ulaşılabilen ilk kaynaklardan iyi niyetle ve doğruluğu, geçerliliği, etkinliği velhasıl her ne şekil, suret ve nam altında olursa olsun herhangi bir karara dayanak oluşturması hususunda herhangi bir teminat, garanti oluşturmadan, yalnızca bilgi edinilmesi amacıyla derlenmiştir. İş bu raporlardaki yorumlardan; eksik bilgi ve/veya güncellenme gibi konularda ortaya çıkabilecek zararlardan Akbank TAŞ, Ak Yatırım AŞ ve çalışanları sorumlu değildir. Akbank TAŞ ve Ak Yatırım AŞ her an, hiçbir şekil ve surette ön ihbara ve/veya ihtara gerek kalmaksızın söz konusu bilgileri, tavsiyeleri değiştirebilir ve/veya ortadan kaldırabilir. Genel anlamda bilgi vermek amacıyla genel yatırım tavsiyesi niteliğinde hazırlanmış olan iş bu rapor ve yorumlar, kapsamlı bilgiler, tavsiyeler hiçbir şekil ve surette Akbank TAŞ ve Ak Yatırım AŞ'nin herhangi bir taahhüdünü içermediğinden, bu bilgilere istinaden her türlü özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, gerçekleştirilecek işlemler ve oluşabilecek her türlü riskler bizatihi bu kişilere ait ve raci olacaktır. Bu nedenle, işbu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgilere dayanılarak özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, gerçekleştirilecek işlemler nedeniyle oluşabilecek her türlü maddi ve manevi zarar, kar mahrumiyeti, her ne nam altında olursa olsun ilgililer veya 3. kişilerin uğrayabileceği doğrudan ve/veya dolayısıyla oluşacak zarar ve ziyandan hiçbir şekil ve surette Akbank T.A.Ş., Ak Yatırım A.Ş ve çalışanları sorumlu olmayacak olup, ilgililer, uğranılan/uğranılacak zararlar nedeniyle hiçbir şekil ve surette her ne nam altında olursa olsun Akbank TAŞ, Ak Yatırım AŞ ve çalışanlarından herhangi bir tazminat talep etme hakkı bulunmadıklarını bilir ve kabul ederler. Bu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgiler “yatırım danışmanlığı” hizmeti ve/veya faaliyeti olmayıp, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamındadır; yatırım danışmanlığı hizmeti almak isteyen kişi ve kurumların, iş bu hizmeti vermeye yetkili kurum ve kuruluşlarla temasa geçmesi ve bu hizmeti bir sözleşme karşılığında alması SPK mevzuatınca zorunludur. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamında genel olarak düzenlendiğinden, kişiye özel rapor, yorum ve tavsiyeler içermediğinden mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

